

25 Δεκεμβρίου 2021

Το «στοιχειό»

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Λογοτεχνία (ποίηση & πεζογραφία)

Αικατ. Αντ. Χατζηδάκη Φιλολογος

Κρυμμένο μέσα στα ψηλά χορτάρια και στα βάτα που είχαν πνίξει τα δέντρα του κήπου βρισκόταν ένα μικροσκοπικό σπιτάκι. Μερικά κεραμίδια είχαν φύγει από την θέση τους και ο σοβάς στους τοίχους είχε ξεκολλήσει σε πολλά σημεία αφήνοντας να φαίνονται οι πέτρες και το κοκκινόχωμα.

Κάποιες φορές μετά το σχολείο παραφυλάγαμε σκαρφαλωμένοι στο μισογκρεμισμένο φράχτη για να την δούμε: Ρόμπα παμπάλαια απροσδιόριστου χρώματος, τσεμπέρι ξεβαμμένο και δεμένο έτσι ώστε να προστατεύει το πρόσωπο από το κρύο κι ένα μπαστούνι φτιαγμένο από βέργα μουριάς.

Ήμουν η μικρότερη της παρέας και έμενα στην Πέρα γειτονιά, ενώ όλα τα παιδιά στο κέντρο του χωριού. Αυτά τα δύο χαρακτηριστικά αρκούσαν να με μετατρέψουν σε παρία. Χρόνια πάσχιζα να μπω στην παρέα τους και τώρα μου δινόταν η ευκαιρία. Έπρεπε όσο έλειπε το «στοιχείο» στην εκκλησία να τρέξω, να πάρω ένα σκοινί, να το δέσω σε ένα χαμηλό κλαδί της μουριάς, να κάνω κούνια στη αυλή της και να το σκάσω πριν εκείνη γυρίσει πίσω. Η απόλυτη πρόκληση. Η αδιαμφισβήτητη μύηση στην παρέα, άλλωστε «το στοιχείο» ήταν ο φόβος κι τρόμος των παιδιών του χωριού. Όχι γιατί ήταν αποδεδειγμένα σκληρή ή κακιά, απλά γιατί δεν ήταν μία από μας. Πάντα κλεισμένη στο ερειπωμένο σπίτι της, δεν την επισκεπτόταν ποτέ κανείς κι ήταν ντυμένη μ' αυτά τα περίεργα κουρέλια που μόνο γέλιο προκαλούσαν, όταν πενούσε από το καφενείο.

Η ώρα έφτασε τρεις και είκοσι. Την είχαμε χρονομετρήσει πολλές φορές. Τρεις και είκοσι ίσιωνε την ρόμπα της, ξανάδενε το μαντήλι της, έκοβε ό,τι λουλούδια και μυριστικά ήτανε διαθέσιμα στον κήπο της και πήγαινε στην εκκλησία. Ακριβώς στις τέσσερεις γύριζε πίσω και καθόταν για λίγο στην αυλή. Μετά έμπαινε μέσα.

Είχα ακριβώς σαράντα λεπτά να εκτε- λέσω τον άθλο μου προτού με πιάσει μες τον κήπο της. Φήμες έλεγαν πως το τελευταίο παιδί που μπήκε εκεί εξαφανίστηκε για πάντα.

Τρεις και δεκαεννιά. Η αγωνία μου είχε αδράξει το στομάχι σαν ένα σιδερένιο χέρι. Στην τσάντα του σχολείου κρατούσα ένα κομμάτι σκοινί που θα χρησίμευε για κούνια. Ακριβώς και είκοσι βγήκε από την αυλή. Πή- δηξα τον φράκτη ακούγοντας τις φωνές των συμμαθητών μου να με ενθαρρύνουν. Σκαρφάλωσα στη μουριά, έδεσα τους δύο κόμπους με ευκολία. Τέσσερεις παρά εικοσιπέντε. Κατέβηκα κι έκατσα πάνω στην κούνια. Αρχισα να λικνίζομαι απαλά κι έπειτα να ανεβαίνω όλο και πιο ψηλά. Σχεδόν ακουμ- πούσα τα σύννεφα. Μια γλυκιά μέθη με είχε συνεπάρει. Η ανέφελη ευτυχία της παιδικής ηλικίας. Ήταν προπαραμονή των Χριστουγέννων. Η περίοδος των διακοπών ξεκινούσε. Χωρίς πρωινό ξύπνημα, χωρίς σχολείο... Και τότε την είδα να μπαίνει ξανά από την πόρτα της αυλής. Μα πότε πήγε τέσσερεις; Με έπιασε ένας άγριος πανικός. Η καρδιά μου χτύπησε σαν ακανόνιστο τύμπανο κόβοντάς μου την ανάσα.

Άρχισε να με πλησιάζει. Ο φόβος και η ντροπή με είχαν καθηλώσει. Ήρθε κοντά μου και χάιδεψε απαλά το πρόσωπό μου. Για πρώτη φορά πρόσεξα πως είχε δύο γλυκά, γαλανά μάτια.

- Ήντα κάνεις έπαι παιδάκι μου; Θα βαρείς.

Δεν ήξερα τι να απαντήσω. Η καρδιά μου έπαψε να αλυχτά στο στήθος μου και τα μάγουλά μου έγιναν κατακόκκινα. Τι να έλεγα;

- Καλά σε;

Έγνεψα καταφατικά.

- Έλα, επαέ να σε τρατάρω. Γύρισα το κεφάλι προς τα εκεί που ήξερα πως ήταν οι συμμαθητές μου. Δεν μπορούσα να δω ψυχή. Είτε είχαν φύγει, είτε απλά κάθονταν και κοιτούσαν χωρίς καμία διάθεση να με βοηθήσουν. Ένωσα προδομένη και ανόητη. Ακολούθησα την γριούλα μέσα στο σπίτι της. Ήταν ένα δωμάτιο όλο κι όλο με παράταιρα έπιπλα. Όμως ήταν καθαρό, περιποιημένο και στο μικρό κρεβάτι ήταν στρωμένη μια πολύχρωμη χαρούμενη φλοκάτη. Δεν είχε ψυγείο, ούτε ηλεκτρικές συσκευές. Το σπίτι δεν ήταν καν συνδεδεμένο με το δίκτυο ηλεκτρισμού. Μέσα σε ένα μικρό ξύλινο κουτί καλυμμένο με σήτα φύλαγε λίγες φέτες ψωμιού.

- Έλα, να σε τρατάρω συκαλάκι. Έβγαλε ένα βάζο μέσα από μια λεκανίτσα γεμάτη νερό.

- Για να μη το μαγαρίσουν τα μελιγκούνια. Μου εξήγησε.

Μου έβαλε σε ένα πιατάκι του καφέ και μου έδωσε ένα πεντακάθαρο σκαλιστό, ασημένιο κουταλάκι. Έβαλα μια μπουκιά στο στόμα μου. Υπέροχο. Σχεδόν μου ήρθαν δάκρυα στα μάτια.

- Μην ξανακάνεις κούνια στην μουρνια, είναι κακαποδομένη σαν ούλα επά πέρα. Όποτε θες πέρνα να σου βάνω ένα συκαλάκι ή κιανένα μελομακάρωνο εδά που έρχονται Χριστούγεννα. Αντε εδά στη μάνα σου. Πήγε τέσσερεις και μισή θα κουζουλαθεί από την στενοχώρια τση.

- Ευχαριστώ, ψιθύρισα και πήγα προς την πόρτα.

- Έλα πίσω να σου δώκω κατιντίς.

Γύρισα. Στο χέρι της ήταν μια μικρή εικόνα του αγίου Στυλιανού.

- Φυλάει τα κοπέλια. Μου εξήγησε. Αυτός σε φύλαξε κι απόψε και δεν έπεσες να βαρείς παιδάκι μου.

Πήρα την εικόνα και την έβαλα στην τσέπη του μπουφάν μου. Έπειτα βγήκα έξω. Είχε ήδη σκοτεινιάσει. Οι συμμαθητές μου δεν φαινόταν πουθενά. Τα φώτα της εκκλησίας ήταν ήδη αναμμένα. Μπήκα μέσα. Βρήκα τον επίτροπο να κάθεται σε ένα στασίδι.

- Γεια σου, μπάρμπα-Βασίλη.

- Γεια σου, Κατερίνη.

- Τη γριούλα που έρχεται κάθε απόγευμα την ξέρεις;

- Ήντα λες μωρέ; Την Κωσταντογιώργαινα δεν κατέω;

- Γιατί έρχεται κάθε απόγευμα στη εκκλησιά;

- Αχ, μωρέ Κατεριώ. Ούλα θέλεις μπλιο να τα μαθαίνεις;

- Πες μου μπάρμπα...

- Τρεις και μισή εσκοτώθηκε ο γιός της και κάθε τέθοια ώρα έρχεται επαέ να του ανάψει κερι και να στολίσει τσ' εικόνες. Άντε δα στο σπίτι σου. Εβράδιασε!
- Γεια σου, μπάρμπα...
- Γεια χαρά και σε σένα Κατεριώ καλά Χριστούγεννα να έχομε κι ο Θεός να σε βλέπει παιδάκι μου...

Όταν διηγήθηκα την περιπέτειά μου στους γονείς μου, αντί να με μαλώσουν όπως περίμενα μου έδωσαν ένα καλάθι τρόφιμα και μου είπαν να της τα πάω την επόμενη μέρα.

Έπειτα πήγαν κι οι δύο να την επισκεφτούν. Ανήμερα τα Χριστούγεννα η αγαθή γριούλα έκατσε στο τραπέζι μας. Φορούσε ένα καινούργιο φόρεμα κι ένα μάλλινο μαντήλι από το μαγαζί του πατέρα μου. Τα μάτια της είχανε μαζέψει όλο το γαλάζιο του ουρανού από την χαρά της που επιτέλους αυτές τις γιορτές δεν θα ήταν μόνη.

Πηγή: περιοδικό «Κοινωνικές τομές», έτος 13ο, περίοδος Γ', τεύχος 118, Δεκέμβριος 2021